

VALSTYBINĖ MOKESČIŲ INSPEKCIJA PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJOS

Apskričių valstybinėms mokesčių
inspekcijoms

Nr.

DĖL PRIDĖTINĖS VERTĖS MOKESČIO ĮSTATYMO PAKEITIMO ĮSTATYMŲ

Informuojame, kad 2025 m. birželio 25 d. buvo priimtas Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 21 straipsnio pakeitimo įstatymas Nr. XV-324 bei 2025 m. birželio 26 d. buvo priimtas Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 2, 15, 19, 28, 50, 78, 92, 96 ir 121 straipsnių pakeitimo įstatymas Nr. XV-366 (toliau - PVMĮ).

Pakeitimai įsigalios nuo 2026 m. sausio 1 d., išskyrus PVMĮ 121 straipsnio 2 dalies nuostatas. Šio straipsnio 2 dalies nuostatos taikomos nuo 2025 m. birželio 28 d.

PVMĮ 2 straipsnio pakeitimas

Pakeista PVMĮ 2 straipsnio 20 dalis, kurioje apibrėžta sąvoka „Pastato (statinio) esminis pagerinimas“.

Šiuo metu, galiojančiame PVMĮ, pastato (statinio) esminis pagerinimas apibrėžiamas kaip statybos darbai, kurie pailgina pastato ar statinio naudingo tarnavimo laiką arba pagerina jo naudingąsias savybes. Toks sąvokos neapibrėžtumas lemia mokesčių administratoriaus ir mokesčių mokėtojų ginčus dėl jos taikymo konkrečiose praktinėse situacijose.

Siekiant teisinio aiškumo nustatant, ar atlikti statybos darbai priskirtini pastato (statinio) esminiam pagerinimui, nuo 2026 m. sausio 1 d. pastato (statinio) esminio pagerinimu bus laikomas - statinio kapitalinis remontas ar statinio rekonstravimas, kaip jie apibrėžiami Lietuvos Respublikos statybos įstatyme.

PVMĮ 15 straipsnio pakeitimas

Pakeista PVMĮ 15 straipsnio 21 dalis. Šiuo metu, kai prekių tiekimą ar paslaugų teikimą įforminančioje PVM sąskaitoje faktūroje nurodytų patiektų prekių ar suteiktų paslaugų apmokestinamoji vertė nurodoma kita valiuta nei eurai, o vėliau patikslinama ir išrašoma kreditinė PVM sąskaita faktūra, perskaičiuojant patikslintą apmokestinamąją vertę į eurus turi būti naudojamas euro ir užsienio valiutos santykis, galiojantis kreditinės PVM sąskaitos faktūros išrašymo dieną.

Tačiau, atsižvelgiant į tai, kad finansinėje apskaitoje, taip pat apskaičiuojant apmokestinamąjį pelną, mokesčių mokėtojai atliekamus tikslinimus koreguoja atsižvelgdami į euro ir užsienio valiutos santykį, nurodytą pirminiame apskaitos dokumente, todėl nuo 2026 m. sausio 1 d., kai prekių tiekimą ar paslaugų teikimą įforminančioje PVM sąskaitoje faktūroje patiektų prekių ar suteiktų paslaugų apmokestinamoji vertė bus nurodyta kita valiuta nei eurai, o vėliau patikslinta ir išrašyta kreditinė PVM sąskaita faktūra, perskaičiuojant patikslintą apmokestinamąją vertę į

Informaciją apie asmens duomenų tvarkymą galima rasti adresu www.vmi.lt skiltyje [Asmens duomenų apsauga](#).

Biudžetinė įstaiga,
Vasario 16-osios g. 14,
LT-01107 Vilnius

Tel. +370 5 2668 200,
El. p. vmi@vmi.lt,
www.vmi.lt
E. pristatymo dėžutės
adresas 188659752

Duomenys kaupiami ir saugomi
Juridinių asmenų registre,
Kodas 188659752

eurus bus naudojamas euro ir užsienio valiutos santykis, nustatytas apmokestinimo momentu, o kai neįmanoma tiksliai nustatyti, kurio apskaitos dokumento duomenys tikslinami, - tų aplinkybių įforminimo dieną.

PVMĮ 19 straipsnio pakeitimas

Atsižvelgiant į tai, kad nuo 2024 m. sausio 1 d., įsigaliojus naujos redakcijos Asmens su negalia teisių apsaugos pagrindų įstatymui, „neįgaliojo asmens“ sąvoka buvo pakeista į „asmuo su negalia“, PVMĮ 19 straipsnio 4 dalies 2 punktą buvo pakoreguotas, nustatant, kad lengvatinis 5 proc. PVM tarifas taikomas asmenų su negalia techninės pagalbos priemonėms ir jų remontui.

PVMĮ 21 straipsnio pakeitimas

Šiuo metu Lietuvoje socialinės paslaugos ir su jomis susijusios prekės neapmokestinamos PVM tik kai jas teikia (tiekia) pelno nesiekiantys asmenys, t. y. vaikų ir jaunimo globos institucijos, senelių ir (arba) neįgalųjų globos (rūpybos) institucijos ar kiti pelno nesiekiantys juridiniai asmenys (PVMĮ 2 straipsnio 21 dalyje pelno nesiekiantis juridinis asmuo apibrėžiamas kaip juridinis asmuo, kurio veiklos tikslas nėra pelno siekimas ir kuris gauto pelno pagal jo veiklą reglamentuojančius teisės aktus neturi teisės skirstyti savo steigėjams ir (arba) dalyviams, išskyrus tuos juridinius asmenis, kurių veiklos reikšmingą dalį sudaro veikla, iš kurios gaunama pelno, nors tų juridinių asmenų veiklos tikslas nėra pelno siekimas).

Nuo 2026 m. sausio 1 d. bus PVM neapmokestinamos pagal Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymą (toliau - SPĮ) socialinių paslaugų teikėjų teikiamos socialinės paslaugos, o taip pat šių asmenų tiekiamos prekės ir teikiamos kitos, negu nurodyta šio straipsnio 1 dalyje, paslaugos, kai tenkinamos visos šios sąlygos: 1) šios prekės tiekiamos ir paslaugos teikiamos socialinių paslaugų vartotojams; 2) šių prekių tiekimas ir paslaugų teikimas yra susiję su socialinių paslaugų teikimu.

Pagal SPĮ nuostatas, socialinių paslaugų teikėjais yra socialinių paslaugų įstaigos (nesvarbu, ar jos yra pelno siekiantys ar pelno nesiekiantys juridiniai asmenys), o taip pat ir tokias paslaugas teikiantys fiziniai asmenys, atitinkantys SPĮ jiems nustatytus reikalavimus.

Taigi, nuo 2026 m. sausio 1 d. bus PVM neapmokestinamos socialinės paslaugos¹ ir su jomis susijusios prekės ir paslaugos kai jas teiks (tieks) ne tik pelno nesiekiantys asmenys, bet ir pelno siekiantys juridiniai asmenys bei fiziniai asmenys, atitinkantys SPĮ jiems keliamus reikalavimus.

Be to, 2026 m. sausio 1 d., nustos galioti PVMĮ 21 straipsnio 3 dalies nuostata apie tai, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybė turi teisę nustatyti PVMĮ 21 straipsnio 2 dalies nuostatų taikymo sąlygas ir apribojimus (Lietuvos Respublikos Vyriausybė nuo šios nuostatos įsigaliojimo (2002 m. liepos 1 d.) nepriėmė jos įgyvendinamojo teisės akto).

PVMĮ 28 straipsnio pakeitimas

Šiuo metu PVMĮ 28 straipsnio 8 dalyje nustatyta, kad detalių PVMĮ 28 straipsnio 1-4 dalyse nurodytų finansinių paslaugų sąrašą nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliota institucija. Todėl, atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. gegužės 15 d. nutarimą Nr. 671 „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymo nuostatas“ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2002 m. birželio 6 d. įsakymu Nr. 157 „Dėl Pridėtinės vertės mokesčiu neapmokestinamų finansinių paslaugų, nurodytų Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 28 straipsnio 1-4 dalyse, sąrašo patvirtinimo“ buvo

¹ Socialines paslaugas, jų turinį pagal socialinių paslaugų rūšis ir socialinių paslaugų teikėjus apibrėžia Socialinių paslaugų katalogas, patvirtintas Socialinės apsaugos ir darbo ministro 2006 m. balandžio 5 d. [įsakymu Nr. A1-93](#) „Dėl Socialinių paslaugų katalogo patvirtinimo“.

patvirtintas Pridėtinės vertės mokesčiu neapmokestinamų finansinių paslaugų, nurodytų Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 28 straipsnio 1-4 dalyse, sąrašas (toliau - finansinių paslaugų sąrašas).

Atsižvelgiant į tai, kad finansinių paslaugų sąrašas paskutinį kartą atnaujintas 2004 metais, taip pat į tai, kad finansų sektoriuje nuolat atsiranda naujų finansinių paslaugų ir baigtinio tokių paslaugų sąrašo nustatyti neįmanoma, bei siekiant išvengti platesnio ar siauresnio finansinių paslaugų PVM neapmokestinimo taikymo, atsisakyta pavedimo Vyriausybės įgaliotai institucijai nustatyti finansinių paslaugų sąrašą.

Kartu, atsižvelgiant į ESTT² sprendimus bylose C-2/95, C-235/00, C-350/10 ir kt., pagal kuriuos vien fizinių, techninių, administracinių ar panašių paslaugų teikimas, nesukeliantis su finansinėmis paslaugomis susijusio sandorio šalių teisinio ir faktinio pokyčio, nelaikomas finansinių paslaugų teikimu, ir į tai, kad minėti ESTT išaiškinimai apima tik PVMĮ 28 straipsnio 3-5 dalyse nuodytų finansinių paslaugų teikimą, PVMĮ 28 straipsnis papildytas 9 dalimi, kurioje numatyta: „Vien administracinio, fizinio, techninio ar panašaus pobūdžio paslaugų teikimas, nesukeliantis su šiame straipsnyje nurodytomis finansinėmis paslaugomis susijusio sandorio šalių teisinės ir finansinės padėties pokyčio, nelaikomas šiame straipsnyje nurodytų finansinių paslaugų, kurioms taikomos šio straipsnio 3-5 dalių nuostatos dėl neapmokestinimo PVM, teikimu.“.

PVMĮ 50 straipsnio pakeitimas

Nuo 2026 m. sausio 1 d. pagal PVMĮ 50 straipsnio 2 dalies nuostatas, 0 proc. PVM tarifas bus taikomas humanitarinei pagalbai skirtoms prekėms, kurios bus tiekiamos:

- Lietuvos Respublikos vystomojo bendradarbiavimo ir humanitarinės pagalbos įstatyme nurodytoms valstybės ir savivaldybių institucijoms ir įstaigoms;
- bendrovėms, gavusioms pritarimą dėl humanitarinės pagalbos teikimo tikslingumo, kaip nustatyta Vystomojo bendradarbiavimo ir humanitarinės pagalbos įstatymo 11 straipsnio 2¹ dalyje;
- ir (arba) kitiems asmenims, sudariusiems susitarimus dėl humanitarinės pagalbos teikimo su Vystomojo bendradarbiavimo ir humanitarinės pagalbos įstatymo 11 straipsnio 1 ar 2¹ dalyje nurodytomis institucijomis (įstaigomis).

Taip pat 0 proc. PVM tarifas bus taikomas prekių tiekimui, nurodytam PVMĮ 5 straipsnyje, jeigu šios humanitarinei pagalbai skirtos prekės minėtų gavėjų bus išgabenamos už Europos Sąjungos teritorijos ribų ir perduodamos kaip humanitarinė pagalba.

Šio straipsnio nuostatos bus įgyvendinamos leidžiant atskaityti pirkimo ir (arba) importo PVM ir (arba) grąžinant PVM sumas, sumokėtas už įsigytas ir išgabentas iš Europos Sąjungos teritorijos prekes. Šių nuostatų taikymo tvarką nustatys finansų ministras.

PVMĮ 78 straipsnio pakeitimas

Pakeista PVMĮ 78 straipsnio 7 dalis. Šiuo metu, jeigu mokesčių mokėtojai saugo dokumentus naudodami elektronines priemones ir užtikrina visišką prieigą prie juose esančių duomenų (t. y. galimybę gauti šiuos dokumentus elektroninėmis priemonėmis, juos skaityti ir kitaip naudoti Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo nustatytais pagrindais), dokumentai gali būti saugomi ir ne šalies teritorijoje. Tačiau mokesčių mokėtojai privalo vietos mokesčio administratorių informuoti apie dokumentų saugojimo vietą, jeigu dokumentai saugomi ne šalies teritorijoje.

² Europos Sąjungos Teisingumo Teismas.

Nuo 2026 m. sausio 1 d. atsisakyta šio reikalavimo, t. y. pateikti informaciją mokesčių administratoriui apie elektroniniu būdu saugomų PVM sąskaitų faktūrų saugojimo vietą, kai jos saugomos ne šalies teritorijoje, jeigu mokesčių mokėtojai užtikrins visišką prieigą prie juose esančių duomenų (t. y. galimybę gauti šiuos dokumentus elektroninėmis priemonėmis, juos skaityti ir kitaip naudoti).

PVMĮ 78 straipsnio 8 dalyje atlikti redakcinio pobūdžio pakeitimai.

PVMĮ 92 straipsnio pakeitimas

Pakeista PVMĮ 92 straipsnio 4 dalis. Teisė į PVM atskaitą yra sudėtinė PVM mechanizmo dalis ir iš principo negali būti ribojama. Tačiau pirkėjas gali įtraukti pirkimo PVM į PVM atskaitą tik tuo atveju, jei pirkimo PVM suma išskirta sandorių įforminančiuose apskaitos dokumentuose. Aplinkybė, kad apmokestinamasis asmuo neįsiregistruoja PVM mokėtoju, nors privalo tai padaryti, negali iš kito apmokestinamojo asmens, įsigyjančio prekes ar paslaugas iš tokio PVM neįsiregistravusio asmens, atimti teisės į PVM atskaitą.

ESTT sprendime byloje C-438/09 konstatavo, kad jeigu apmokestinamasis asmuo, PVM mokėtojas, savo vykdomai ekonominei PVM apmokestinamai veiklai įsigijo paslaugas iš nustatyta tvarka turėjusio registruotis, bet neįsiregistravusio PVM mokėtoju apmokestinamojo asmens, kuris išrašytoje sąskaitoje faktūroje ar kitame dokumente nuo suteiktų paslaugų apmokestinamosios vertės išskyrė PVM, tai pirkėjas, PVM mokėtojas, turi teisę šį pirkimo PVM įtraukti į PVM atskaitą.

Atsižvelgiant į tai ir siekiant užtikrinti PVM sistemos neutralumą, nuo 2026 m. sausio 1 d. apmokestinamieji asmenys, nustatyta tvarka neįsiregistravę PVM mokėtojais, privalės išskirti PVM sumą sandorius įforminančiuose dokumentuose, kad būtų galima teisingai nustatyti prievolės, susijusias su PVM, ir prekes ar paslaugas įsigiję apmokestinamieji asmenys, PVM mokėtojai, turintys teisę įsigytą pirkimo PVM įtraukti į PVM atskaitą, galėtų šia savo teise pasinaudoti.

PVMĮ 96 straipsnio pakeitimas

PVMĮ 96 straipsnio 1 dalies 3 punkte atlikti redakcinio pobūdžio pakeitimai.

PVMĮ 121 straipsnio pakeitimas

Kadangi ESTT nagrinėtoje byloje C-489/20 pripažino, kad pagal Sąjungos muitinės kodekso 124 straipsnio 1 dalies e punktą (muito) skola muitinei išnyksta, kai prekės sulaikomos ir vėliau konfiskuojamos, nors jau buvo neteisėtai įvežtos į Europos Sąjungos muitų teritoriją, tačiau (muito) skolos muitinei išnykimas nelemia PVM prievolės išnykimo, tai atitinkamai buvo pakeista PVMĮ 121 straipsnio 2 dalis. ESTT sprendime konstatuota, kad PVM direktyvoje nėra nuostatos, pagal kurią išnyksta prievolė sumokėti mokesį, kai išnyksta (muito) skola muitinei, susijusi su neteisėtai įvežtomis prekėmis dėl Sąjungos muitinės kodekso 124 straipsnio 1 dalies e punkte nurodyto pagrindo, kas reiškia, kad, atsiradus prievolei apskaičiuoti PVM už tokias prekes, jis išlieka mokėtinas.

Atsižvelgiant į šį ESTT sprendimą, pakeistoje PVMĮ 121 straipsnio 2 dalyje išbraukta nuoroda į Sąjungos muitinės kodekso 124 straipsnio 1 dalies e punktą.